

Post til et Embede. § 2, første Stykke, handler om Lønningen, som der vel ikke er noget at sige til. Saa føjes der til, at i Tilfælde af, at den nuværende Overinspektør gaar over i den ny Stilling som Embedsmand, skal han kunne tage sin Dommeranciennetet med sig, det kan vel heller ingen have nogen Indvending at gøre imod.

Jeg antager, at det er et saare almindeligt Ønske i mange Kredse, hvor man har noget Kendskab til de omtalte Forhold og til den Mand, her er Tale om, at man maa vedblive at være paa denne vanskelige og ansvarsfulde Post. Hans Interesse for og Kærlighed til forsømte og ulykkelige Børn er gammel og prøvet, hans Kendskab til Sagen er enestaaende, han har i mange Aar været en af Spidsmændene paa dette store Arbejds Omraade. Men Forslaget bringer ret naturligt Tanken hen paa, om det ikke var ønskeligt at komme til en Reform af hele Tilsynet for Opdragelsesanstaltene og Børnehjemmenes Vedkommende, en simplere og mere virksomhedsfuld Form for Tilsynet, for at mulige Fejl og Skævheder kunde rettes ad den Vej. Vi befinde os i en Overgangstid med mange Vanskeligheder, en Overgangstid, der mangen Gang kræver megen Omsigt og Forsigtighed. Derfor kan jeg vel ikke tænke mig, at man paa det nuværende Tidspunkt kan skride til at reformere hele Tilsynsforholdet, men jeg kunde tænke mig, at man i et eventuelt Udvalg i en nærliggende Fremtid tog under Overvejelse og antydede Forslag i den Retning.

Jeg skal skitsere det nuværende Tilsyn for Børnehjemmenes Vedkommende, som jeg kender bedst, og det vil da fremgaa, at det er meget indviklet og i Virkeligheden svækker Ansvarsfølelsen paa de Steder, hvor den skulde ligge, fordi man knapt ved ud eller ind, hvor Ansvaret og Tilsynet ligger. Den ene betror det til en anden, og den anden til en tredje. Over et Børnehjem er der først Børnehjemmets egen Bestyrelse — vi tænke her paa de private Børnehjem, idet de Børnehjem, som ere oprettede af Foreninger, ere noget anderledes stillede —, der er altsaa Børnehjemmets egen Bestyrelse, der gerne bestaar af 3 Mænd eller 2 Mænd og 1 Kvinde, eller 2 Kvinder og 1 Mand, undertiden af flere. Saa er der det stedlige Værgeraad, som ifølge Børneloven har Tilsynsret og Tilsynspligt med Børnehjem, der ligge indenfor Værgeraadets Omraade. Og saa er der Skolekom-

missionen, saa er der Kultusministeriets tilsynsførende, og endelig er der Overinspektøren og i Toppen de to Ministerier: Kultusministeriet og Justitsministeriet. Og saa strejfe endda hist og her omkring, lejlighedsvis og uden bestemt Plan, de forskellige Foreningers egne Tillidsmænd, som komme og se til Børnene og hævde en vis Myndighed. Ved Siden deraf er der de kommunale Plejebørnstilsyn fra 1895. Jeg har det bestemte Indtryk, at man burde simplificere og maaske bringe det hele ind under de stedlige Værgeraad. Naturligvis kan man ikke fratage Foreningerne Ret til at sende deres Tillidsmænd omkring, men det er faktisk, at det nuværende Tilsyn med Børnehjemmene svækker noget det effektive og virkelige Tilsyn. For Opdragelsesanstalterne er det noget anderledes. Jeg kunde tænke mig, at det eventuelle Udvalg tog under Overvejelse at antyde en mulig Løsning. Jeg tror dog ikke, den kan gives nu, men i en ikke alt for fjern Fremtid.

De Tilsyn, jeg her har omtalt i forskellige Former, ere jo de lovmæssige og lovordnede, men foruden disse Tilsynsmyndigheder er der selvfølgelig i et frit Land med en fri Presse et almindeligt Tilsyn, kunde man kalde det, Pressens Tilsyn, den offentlige Menings Tilsyn, som kan have sin store Betydning overfor et saa vanskeligt Arbejde. Dette sidste Tilsyn har jo været overmaade virksomt i det sidste halve Aars Tid fra et bestemt Partis Side. Og under Førerskab af en enkelt bestemt Mand har dette Tilsyn grebet stærkt ind, og ved en Række voldsomme og ret enestaaende Anklager over Opdragelsesanstalter i Almindelighed og et enkelt Hjem i Særdeleshed har det jo vakt en Bevægelse, som har skaffet sig Ørenlyd og vakt Interesse for Sagen Landet over, ogsaa i store Kredse, hvor man tidligere maaske neppe har skænket de Forhold nogen nærmere Overvejelse. Disse stærke, i Formen voldsomme og i Indhold hensynsløse Angreb have jo medført, at Sagen paa dette Sted er bleven undersøgt ved en Undersøgelseskommission, og denne Undersøgelseskommissions Arbejde foreligger nu i Form af Forhørsakter for dette Tings ærede Medlemmer, og de allerfleste have vel gjort sig bekendt med dem. Det er ikke let at gaa til det Arbejde; for en Lægmand er det maaske næsten uoverkommeligt at komme til et klart og afgørende sikkert Resultat i mange af Spørgsmaalene og Forholdene. Jeg tænker dog, vi kunne være enige om